

Til lovforslag nr. L 62. Betænkning afgivet af Arbejdsmarkedsudvalget den 3. december 2002

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og integrationsloven

(Ændring af rådighedsreglerne, ændring af reglerne for offentlig jobtræning, nedsættelse af kontanthjælp og introduktionsydelse efter 6 måneder m.v.)

[af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 7. november 2002 og var til 1. behandling den 18. november 2002. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Arbejdsmarkedsudvalget. Udvalget skal anmode om, at lovforslaget henvises til fornyet behandling i Arbejdsmarkedsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og beskæftigelsesministeren sendte den 21. oktober 2002 dette udkast til udvalget, jf. alm. del – bilag 29. Den 7. november 2002 sendte beskæftigelsesministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Sammenhæng med andre lovforslag

Lovforslaget har været behandlet sammen med forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om statens voksenuddannelsesstøtte (SVU), lov om godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse og lov om arbejdsmarkedsuddannelser. (Nyberegning for dimittender m.fl., forenkling af dagpenge- og aktivperiode, rådighedsregler m.v.) (L 60) og forslag til lov om ændring af lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik. (Individuelt kontaktføreløb, minimumskrav m.v.) (L 61). Disse tre lovforslag udgør samlet første del af udmøntningen af forliget »flere i arbejde«.

Ændringsforslag

Hvis forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og integrationsloven. (Nedsat kontanthjælp til personer, der er samlevende med en starthjælps- eller introduktionsydelsesmodtager) (L 89) vedtages, stiller beskæftigelsesministeren yderligere 5 ændringsforslag, der indeholder konsekvensændringer som følge heraf til 3. behandling. Udkast til disse ændringsforslag er omdelt som bilag i udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra Akademikernes Centrale Arbejdsløshedsudvalg og Landsorganisationen i Danmark. Beskæftigelsesministeren har kommenteret de skriftlige henvendelser over for udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 2 spørgsmål til beskæftigelsesministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (S, V, DF, KF, RV, KRF og Anders Møller (UFG)) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* i udvalget (SF og EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Enhedslisten og Socialistisk Folkeparti stemmer imod lovforslaget, som vil betyde økonomiske forringelser for op mod 35.000 kontanthjælpsmodtagere. Dels vil ægtepar, hvor begge er på kontanthjælp, blive frataget 500 kr. pr. person efter 6 måneder, og dels vil der blive lavet et ydelsesloft, som især rammer kontanthjælpsmodtagere med store bolig- og/eller forsørgelsesudgifter.

I alle tilfælde vil lovforslaget ramme præcist de grupper, som i forvejen ikke har for meget at rutte med. Konsekvensen for de berørte bliver et indtægtstab på mellem 300 og 1.300 kr., hvilket betyder, at de bliver sat ned på et levestandard og stykke under, hvad Forbrugerinformation betegner som »basislevestandard«. Det har ikke hold i virkeligheden at tro, at fattigdom forbedrer folks mulighed for at komme i ordinært arbejde, tværtimod. Det er bl.a. én af konklusionerne i den nyligt offentliggjorte rapport fra tre arbejdsmarkedsforskere på AUC.

Når beskæftigelsesministeren har fremhævet, at de lavere sats er ikke er »et moralsk ideologisk korstog«, er det rigtigt. Der er tale om et amoralisk, ideologisk korstog.

Som et forsvaret for de lavere sats for ægtepar på kontanthjælp fremhæves det, at der samtidig indføres et forhøjet beskæftigelsesfradrag på 28 kr. i timen, hvis den ene ægtefælle får arbejde. Men for det første er det tvivlsomt, hvor mange personer, der reelt får mulighed for at kompensere indtægtstab med arbejde. Beskæftigelsesministeriets eget bud er, at det kun vil dreje sig om ca. 2.000 ud af de 21.000 kontanthjælpsfamilier, der berøres af ydelsesnedsættelsen.

For det andet er det forhøjede beskæftigelsesfradrag nøje knyttet til de nedsatte ydelser. Det vil sige, at ægtepar på kontanthjælp ikke får glæ-

de af forhøjelsen, før de har været 6 måneder på kontanthjælp.

Det er SF's og Enhedslistens holdning, at ægtepar, hvor begge er på kontanthjælp, reelt skal have mulighed for at komme ud af kontanthjælpsfælden, ved at reglerne om modregning af den ene ægtefælles arbejdsindkomst fjernes helt.

SF og Enhedslisten vender sig også imod indførelsen af sanktioner over for kontanthjælpsmodtagere ved første- og andengangs forseelser i aktiveringssystemet. Der er reelt tale om en udvidelse af kommunernes adgang til at trække i kontanthjælpen. Kommunerne har allerede i dag ifølge §§ 39 og 41 i lov om aktiv socialpolitik adgang til at fratage aktiverede kontanthjælpsmodtagere deres kontanthjælp helt eller delvis. Det er partiernes holdning, at kun afslag på passende, ordinært arbejde, som den arbejdsløse er i stand til at varetage, kan begrunde sanktioner.

Endelig bliver også kontanthjælpsmodtagere i individuel jobtræning stillet økonomisk ringere med lovforslaget. Dels ved fjernelsen af beskæftigelsestillægget på 11,50 kr. pr. arbejdstime og dels ved fjernelsen af den særlige aktiveringsgodtgørelse på op til 1.500 kr. om måneden. I forvejen er det en hån mod det arbejde, som mange kontanthjælpsmodtagere faktisk yder i individuel jobtræning, at de ikke får ordinær løn for deres arbejde. Med lovforslaget bliver dette endnu værre, idet de aktiverede intet får ud af deres arbejde, ud over kontanthjælpen.

Lovforslagets asociale indhold bliver tydeliggjort af de økonomiske konsekvenser. Kontanthjælpsmodtagerne kommer alt i alt til at miste mere end 500 mio. kr. som følge af nedsatte ydelser. Sammenholdt med at det af forligsteksten fremgår, at besparelserne i det offentlige skal bruges til skattelettelser, som primært kommer højtlønnede til gode, bliver lovforslagets asociale indhold endnu mere tydeligt.

Tjóðveldisflokkurinn, Inuit Ataqatigiit og Simut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

*Charlotte Antonsen (V) Anders Møller (UFG) Freddy Dam (V) Jens Vibjerg (V) fmd.
Bent Bøgsted (DF) Kristian Thulesen Dahl (DF) Lars Barfoed (KF) Charlotte Dyremose (KF)
Tove Videbæk (KRF) Anne-Marie Meldgaard (S) Bjarne Laustsen (S) nfmd. Jan Petersen (S)
Lone Møller (S) Ole Vagn Christensen (S) Ole Sohn (SF) Anders Samuelson (RV)
Søren Søndergaard (EL)*

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	55*	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristeligt Folkeparti (KRF)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Bilag 1**Oversigt over bilag vedrørende L 62**

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra beskæftigelsesministeren
2	Henvendelse af 19/11-02 fra Landsorganisationen i Danmark
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Spm. 1 om kommentar til henvendelse af 19/11-02 fra Landsorganisationen i Danmark, til beskæftigelsesministeren
5	Spm. 2 om, hvilke økonomiske incitamenter kommuner kan benytte for at få deres kontanthjælpsmodtagere i ordinær beskæftigelse, til beskæftigelsesministeren
6	Henvendelse af 20/11-02 fra Akademikernes Centrale Arbejdsløshedsudvalg
7	Kopi af spm. 1 på L 61 om kommentar til henvendelse af 20/11-02 fra Akademikernes Centrale Arbejdsløshedsudvalg, fra beskæftigelsesministeren
8	Svar på spm. 2 om, hvilke økonomiske incitamenter kommuner kan benytte for at få deres kontanthjælpsmodtagere i ordinær beskæftigelse, fra beskæftigelsesministeren
9	Svar på spm. 1 om kommentar til henvendelse af 19/11-02 fra Landsorganisationen i Danmark, fra beskæftigelsesministeren
10	1. udkast til betænkning
11	Udkast til ændringsforslag, fra beskæftigelsesministeren